

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 6 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hóra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeső
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

Csendőrség külterületeinken.

— Két közlemény. —

Debreczen, ju 25.

II.

Jelen cikkünkben azt kívánjuk megokadatulni, hogy miért nem tartjuk megengedhetőnek a csendőrségnek a törvényhatóság területére való behozatalát.

Nem azért, mintha a csendőrség talán nem érne el több eredményt a rendőrségnél. Korántsem. A város polgáraitra való tekintetből kell tiltakoznunk minden ilyen irányú kísérletezés ellen.

A csendőr ki van véve a polgári törvények alól. Hadbírái vonják felelőségre, számolni egyedül annak tartozik. Felettes hatóságán kívül engedelmeskedni senkinek nem köteles.

És ez az egyik legnagyobb baj. A csendőr, ha szolgálatát elvégezte, eleget tett kötelességének. Oly dolgokra tehát, mint a rendőr legénységet — felhasználni nem lehet. Mert ne higgye azt el senki, hogy egy csendőrré kézbesítést s más közigazgatási szolgálatot rá lehet kényszeríteni. Hiszen feltétlen és minden időben a főkapitány sem rendelkezhetik felettük. Az ő parancsait is akkor teljesítik, a mikor nekik tetszik. És ezért szemrehányás sem illetheti őket, mert közvetlen fellebbezőjük Debreczenben a szárnyparancsnok.

De sokkal fontosabb indító ok, a mely a csendőrség külterületünkre való behozatala ellen beszél az, a mit most fogunk elmondani.

A csendőrségnek a szolgálati utasítás sok olyan dolgot enged meg, amely tisztán az intézmény katonai szervezetéből magyarázható ki.

A sok közül legelső a fegyverhasználat joga.

A napi sajtóban lépten-nyomon olvassuk, hogy itt és itt vért ontott ki a csendőrszurony.

Sokszor jogosan, sokszor jogtalanul! Megengedhetjük-e tehát mi debreczeniek, hogy polgáraink testét egy önkéntelen felindulás, vagy daczos ellenszegülés miatt keresztül járja a csendőrszurony?

Megengedhetjük-e azt, hogy az a polgár, a ki tisztességgel, becsülettel teljesítette kötelességeit, valamely bűnügybe belecseppenvén mikor igazát védte, a letartóztatás ellen tiltakozott s talán ösztönserővel kezével a csendőr puskája felé nyult, pár percz múlva már átlőve kerüljön el a földön.

Mert hogy ilyen esetek számtalanszor fordulhatnak elő, az bizonyos.

Csendőrszuronyt városunk területére épen ezért, míg arra égető szükség nem lesz, míg a közbiztonsági viszonyok csak a maihoz hasonló állapotban lesznek, beengednünk nem szabad.

Hogy Hódmezővásárhely például be-

hozta, azon nem lehet csodálkoznunk. Az a város a szocializmus főfészke, az izgága emberek, a föld éhes proletárok hazája. Ott a munkás lázadások napirinden vannak. Debreczenben azonban emberemlékezet óta nem volt szociális villongás, a hamis próféták nem is keresik fel a mi népünket, mert tudják, hogy a mag, melyet el akarnak vetni, nem talál jó talajra.

Miért zavarnánk hát meg a nép erős megszokását, bizalmát mostani rendészeti intézményünk iránt?

Talán azért, hogy a szabályzatot ridegen követő magyar királyi csendőrséget népszerűtlenné tegyük Debreczen városában.

Ez nem lehet célja sem a királyi ügyész urnak, sem senkinek Debreczenben.

A közbiztonság fogyatkozásait így pótolni nem fogja senki. Egyedüli módja annak az, amit előző cikkünkben már kifejtettünk.

És ez nem más, mint a lovasrendőrség sürgős szaporítása.

Ha ezt a városi közgyűlés elhatározza, a királyi ügyészségnek nem lesz többé panasa a debreczeni rendőrség erélytelensége, gyengesége miatt.

Aliquis.

A Mikulás faczipője.

A "Debreczen" eredeti tárczája.

— Elbeszélés egy híres ember életéből. —

Németből fordította: **Kalocsa Róza.**

(Folyt. és vége.)

Abból a tögyfából durván faragott faczipőből, a milyeneket a francia ipar — aprókat és nagyokat több millió értékben készít évenként Mikulás napjára — a finom faragó szerszámok, meg a muzsikás csodásán ügyes kezei, tökéletes jóhangu hegedűt készített.

Mindamellet megmaradt faczipő alakja. Egyetlenegy ezüsthur volt kifeszítve erre az otromba szerszámra.

És most az a különöz művész elkezdett játszani zson az egy huron. Kezdetét vette az a különös hangverseny.

De mi volt ez? Miféle hangok ezek?

Lelkendezve, elbűvölve hallgatták. Senki sem mert moccani sem, akarátuk ellen átengedték magukat annak a hatalmas befolyásnak, melyet ez a rejtelmes egyéniség az ő elragadó muzsikájával érzelmeikre gyakorolt. Hiszen ez nem is zene volt, hanem varázs. Hogyan csengett, dalolt az az utálatos faczipő — és mindent egyetlenegy huron.

Idegen hangok, ismeretlen dallamok csendültek fel abban a muzsikában szokatlanok, és mégis olyan jól megértette mindenki.

Ott csengett bongott abban a déli forron-

gó, mámorosító szindus élet, az olasz tancok olasz népdalok — aztán a velencei carneval először csak egészen egyszerű dal, aztán ismétlődött a dal, de különféle változatokkal, szabadon a déli forró éghajlati phantasiával de o y rendkívüli ügyességgel, hogy a hallgatóság csakugy szédült bel.

És most nem a tenger zugása hangzik e fel, és a hullámok csapódó sístergéséből lassankint kiemelkednek a nemzeti dalok, a francia énekek, a normann tengerész és halász dalok ugy, a mint azokat Niczika is dalolta?

Azután bánatos sóhaj, majd suttogás reménytelen édes szerelemtől, melybe nevetés és zokogás vegyül, utólrhetetlen művészettel festve az emberi szív érzelmeit.

Most pereg a dob! bucsuzik az ujoncz, szülővárosától, kedvesétől. Hnlljátak a leány sirását, zokogását?

Aztán ott hangzik az a mozgalmas tábori élet, a harci riadó, csatazaj, győzelem. Iuduló hazafelé, öröm, ujjongás, lakodalmas menet. És végre az a lassacskán való elcsendesülés, egy édes dalban végződve, mint az anygálok éneke — és mindez egy faczipőre feszített huron!

Szilaj, örült, véget nem érő taps és ujjongás, amelyet még ez a helyiség, de maga Dieppe városa se hallott soha, zudult fel a zsufolt teremben — valóságos mámor.

Hanem akinek ez az ovatio szólt, egy-

szerűen meghajtotta magát bucsuzól és elünt — ezáltal minden további ünneplésn k véget vetven.

Pedig egy magas termetű, szőke uri ember ugyancsak törtetett előre, a művészhez, hiába, Nicolo ur már eltávozott.

Otthon, Montard Péter nyugodtan javított hálóját, előtte egy korsó bor, szájában az elkerülhetetlen pipa; Niczika a kandalló mellett fonogatott.

Az öreg halász komor, mérges arczkifejezéssel dörmögött, a szegény leány meg nagyon szomoruan bámult maga elé.

Keserves beszélgetésük volt megint együtt, melynek tárgyát a Didier René leánykérése képezte, a mikor vidám, mosolygó arccal belépett Nicolo ur, a facipőt gondosan betárgatva, mint egy kis gyermeket ugy szorongatta kebléhez.

— Nos, Montard apó, most már gratulálhat nekem, kiáltotta belépésekor. Itt van a Mikulás facipő, a melyre olyan rosszalással csóválta a fejét, most keresett anynyi aranyat, mint a menyinyit nyom.

Elámulva vette ki szájából a pipát a vén halász.

— Hogy a menykőben lehet az, mondá fejét csóválva. Azt már csakugyan nem hittem hogy még ez is lehetséges! De hát csakugyan igaz, hogy ez az esetlen jószág a maga egy hurjával képes lett volna valamire?

Néhány komoly szó!

(Szól ez mindenik rangus rendű pártbelinek.)

Írta: **Kathy Zsigmond.**

Történetünk eseményei tanúsítják, hogy nemzetünket csak akkor és csak úgy igazhatják le, hajhatták a rabigába, ha sikerült viszályt és pártoskodást szítani annak kebelében.

A belviszály és belháború mindig nagyobb sebet ejtett nemzetünk testén, akár a török és tatar. Sajnos, azok az öközöld sebek vajmi gyakran kóros állapotba döntötték nemzetünket és hogy el nem pusztultunk végképen, csak azon szerencsés körülménynek tudható be, hogy valahányszor a végromlás szélére jutottunk, felébredt bennünk a közös érzés, a mindnyájunkat átbató közös érzélem: a hazaszeretet és ilyenkor megszűnt a pártoskodás, a viszály; ellenség kibékült ellenséggel, a pártok által egymástól elszakadtak, kezét nyújtottak egymásnak, hogy egyesült erővel ártalmatlanná tegyék az igazi ellenfelet: a haza ellenességét.

Ez történt a tatarok pusztulása után, a török hódoltság idejében, az alkotmány elkövetésakor és mindannyiszor, valahányszor veszély fenyegette nemzetünket és szabadságunkat.

De mit kell tapasztalnunk most, a huszadik század küszöbén, midőn az általános civilizáció kiterjeszti óriási szárnyait a népek és nemzetek felett; midőn fejedelmek és publicisták, egyházak és poéták a világképet hirdetik uton-utfele; midőn az iparkereskedelem, a művészet és tudomány gyümölcseit kezdi élvezni az annyiszor zaklatott, megfélemlített nemzet?

Sajnosan kell tapasztalnunk azt, hogy a belviszály kezdi fölemelni hydra fejét és pártokra osztja a népet, szembeállítva azokat egymással a vallás, a felekezet, a nemzetiség és a jó ég tudja még minék az örve alatt.

Politikai pártok mindig voltak a szociális országgyűléstől kezdve mai napig és mindig lesznek is. Ellenzékek lenni kell, mert e nélkül nincsen parlamentárismus. Hisz az ellenzék is, a contra párt is, legyen a neve szabadellvő avagy kormánypar: mindkettőnek egy es ugyanaz a célja: a haza boldogítása.

De a mi e két párton kívül történik, most a hazában, ez igazán okot ad az aggodalomra!

Magyarországban mindenkoron a magyarság volt a tulajdonos elem, még akkor is, mikor a hivatalos nyelv latin volt, még akkor is, mikor az önkény elnyomta a magyar nyelvet. Mindazonáltal a magyarság soha sem csinált hegemoniát, hanem a helyett keblére ölelte a tótót, a rácot, a németet, az oláht, a szerbet stb.

Azt sem kutatta soha a magyarság liberalizmusában hogy honfitársa milyen templomban dicséri az istent?

És mi történik most? Sajnos az, hogy a felekezet és vallás örve alatt egyleteket alakítanak, szövetkezeteket kreálnak és hol nyíltan, hol titkon egymással szembe állítják honfitársaságot, katolikus reformátussal, reformátust kálvinkussal, mindkettőt a zsidóval; magyart más nemzet segédével és így tovább szítva az ellenségeskedést.

Itt keletkeznek katolikus szövetkezetek fogyasztási ü z l e t ü k k e l, a hol csak k a t h o l i k u s o k vásárolhatnak és csak katolikusoknak adnak el árukat, amott a nemzetiségek letesítenek ringet és azt mondják: magyartól nem vásárolnak! Emitt a zsidók ellen szövetkeznek, mert szerintök a zsidót üldözni nem tudom, kinek tetsző dolog!

Igy köszöntött be a huszadik század! Midőn 1848-ban az egyenlőség, szabadság és testvériség zászlója maga köre gyűjtötte a magyart, a rácot, a tótót, a ruthent — a katolikus, a reformátust és a zsidót, és egyesült erővel kivívták a szabadságot s azt vérrel pecsételték meg, talán nem gondolták, hogy holmi önző czélok, titkos tervek egymással szembe fogják állítani a nemzet fiait pártokra bontva azt,

Pedig ha valaha, egy most volna szükség az öszvetársra az egyetértésre.

Hogy az okatlan és buta, de egytall veszedelmes pártoskodás mire vihet, elő és intő példa szólnszédunk és szövetegésünk Osztrákországnak! Két évtizeden át paktáltak ott nemzetiségekkel, klerikálisokkal, anti-zemitékkel és szocial-demokratákkal és mi lett a vége?

Az a mit Goethe oly szépen leír egy versben, melynek címe a »Boszorkány mester tanonczá». Ez t. i. a tanoncz megidezte a bo-

szorkányokat, de nem tudván azokat megfékezni, majdnem áldozata lett azoknak!

Hazánkban a felekezetek a nemzetiségekkel egy évezreden át béke-ségben éltek. Egygyé forrtak, egygyé lettek a hazaszeretet szolgálatában.

És most, midőn a magyarság igazán kezd dominálni számban is, sulyban is; midőn a haza viszonyai oly szépen konszolidálódnak; az ipara, kereskedelme, tudománya, művészete szépen fejlődik és mindenre rá kezd nyomni a nemzet az ő egyéniségének bélyegét: kérdem, nem követ-e el az hazaárulást, a ki a viszály, az e y e n e l e n k e d é s magvát hinti a nemzet békés elemei közé? Gondolják meg azt mindannyian, akiket illet és szálljanak magukba. Vessenek véget az áldatlan, a szerencsétlen agitációnak. A Kapisztránok feszülettel a kezökben nek mentek a töröknek; a Bethlen Gáborok életet és vagyonát áldozták a hazának; zsidó ifjaink el-ök v o t t a k Budaostrománál; a tótok és ruthének velünk együtt harcoltak a szabadságért: miért bántanak most egymást, mikor együtt-müködésünkre oly nagy szüksége van a hazának?

A kínai események.

Egyre érkeznek a kínai táviratok, hogy az idegenek és nevezetesen a követek élnek és hogy pompásan érzik magukat, de az elő és magukat jól érző követek úgy hallgatnak, mintha rég meghaltak volna.

Ez okozza, hogy a hatalmak legtöbbjének kormányai nem fogadják feltétlen bizalommal a híreket és ennek tulajdonítható, hogy úgy Németország, mint az Egyesült-Államok bizonyos feltételeket szabnak vásárl azokra az ajánlatokra, a melyekkel a kínai kormány járul hozzájuk.

A kínai diplomáciának — úgy látszik — az most a célja, hogy Oroszország kivételével a többi hatalmat lecsilapítsa és hogy aztán Oroszországgal szemben minden erejét alkalmazhassa.

A többi hatalomról felteszi, hogy egy-egy földdarabkával beérnek, egyedül az északi óriást tartja elég hatalmasnak arra, hogy Kínát mindenestől felfalja. Ez szolgálhat magyarázatul annak, hogy most Oroszország a legerélyesebb eljárásra látja magát kény-

Mosolyogva vette elő a művész a facipő hegedűt és elkezdte rajta játszani a bucsuzó ujonc dalát, talán még szebben ennek a két egyszerű embernek, mint azelőtt az ezerfejú hallgatóságának.

Aztán megint csak szóvalanalul bámult a vén halász, aztán megint csak kiesett szájából a pipa; mert a vén mormogó medve az előbbi Niczikával folytatott beszélgetése után egészen jól megértette a művész fantáziáját.

Hanem a szegény Niczika ott zokogott a kandalló mellett a zugsóban, az ő ujoncára gondolt és arra a kínos bucsu-vételre.

Mikor Nicolo ur bevégezte a dalt, még a viharedzett halásznak az arcain is áruló meghatottság látszott.

— No már maga Nicolo ur, csakugyan boszorkány mester, mondá végre remegő hangon. Ilyesmit csakugyan nem tudna más Isten teremtése.

— Bizony nem! — hangzott be a nyitott ablakon át és a szögletes alakú, kockás ruhájú angol onnan a hangversenyteremből itt is felbukkant, mert így csak egyetlen egy tud hegedülni az egész világon: Paganini Nicolo, a hegedű király!

No hat most már vége is volt a XIX. század legnagyobb virtuosa inkognitójának és visszavonult-ágának Dieppeben. Hiszen ugyanis az akkor még reklam biányban elősködő világnak köszönhetette Paganini, hogy egy kis rövid ideig csendet és magánosságot élvezhetett. Ez pedig csupa véletlenségéből történhetett, mert hangverseny utjai már hazáján kívül Német, Angol és Franciaországokon is tuivitték művészi hírnevét.

— No Montard apó, most már megsza-

badul tőlem! mondá Paganini a hangverseny követő napon, a vén halásznak, meg Niczikának. Mos már tovább folytatom vándorutamat. Örüljenek! Most már csak nyugtalanságot okoznak a maguk cendes lakoházába. De mielőtt eltávoznám, mondják, teljesítenének nekem egy nagy kérésemet?

— Az öreg halász igenlően bólintott fejével.

— Isten látja a lelkemet, alig tudnék az urtól valamit megtagadni, olyan mintha megboszorkányozott volna! De azért bizony jó uram, ha tudtam volna, hogy maga olyan hires ember, hogy hegedűkirálynak nevezik, és a kivélt igazi királyok, sőt mint hallottam a mienk is, Lajos Fülöp, kezét szorítanak, bizony uram nem adtam volna magának hazamban szobát.

— Elbízsem, mosolygott »Micolour» és nagy okosan azért hallgattam el maga előtt Montard apó. De most hát halgassak meg, hogy mire akrom én magukat kéri, mielőtt elválnék és ki tudja, talán nem is találkoznak többet az életben. Nem látnak raj am semmi különösöt? Nem? Pedig mint leánykérő allok itt maguk előtt.

Az öreg halász bamban nézett fel a beszélőre, még Niczika is megijedt.

De nem — az lehetetlen!

— Hogyan uram maga-maga akarna leányt kéri? dadogta az öreg.

A hegedűművész ug elcaccagta magát, hogy csakugy fuldoklott bele.

— Nem, nem én, ne ijedjenek meg, én csak a más számára kérek lányt, olyas valakinek a számára, a kitől a jó kis Niczika

sem ijed meg. Ez persze csak egy szegény matroz legény.

Az öreg tiltakozott, Niczika meg most mér igazán megijedt.

— De, folytató zavartalanul a leánykérő próbáljuk meg, hálha ezt a gonosz akadályt valamiképp elháríthatnók! Mert mai napon hat ezer frank készpénz vagyon nem megvetendő dolog, ugyebár Montard apó?

— Hiszen az ur csak tréfál, mondá bizonytalan hangon az öreg halász, miközben Niczika örömteljes meglepetésében majd elpirult, majd elsápadt. Aztán meg nekem is van már kérőm Niczika számára, a kinek már már szavamat adtam.

— Hm! Tisztelet becsület a maga szavának, épugy kérőjének is, derék Montard apó de itt tulajdonképen a Niczika szava dönt, mert úgy gondolom, hogy ő megy férjhez és nem maga Montard apó! Aztán meg az én kérőm tán kedvesebb is Niczikának, mint a magae — ugye Niczika?

Niczika olyanok látszott, mint a kinek könnyebb volna a jóságos leánykérő nyakába ugrani, mint felelni.

— Montard apó! szólott most Paganini Nicolo egész komolyan, amit Isten összekötött azt az ember ne válassza el. És ez okból már csak engedje meg, hogy egy kissé átvehessem a Mikulás szerepét a mi kedves Niczikánkhoz, tehát most egész ünnepélyesen megkérem az én derék hajó-legényem Bernhard Henri számára a Montard apó bájos unokájának Niczikának a kezét, kinek élete boldogságát ez által én megállapítani remélem, halából azért a vendégszerető szíves látásért, melyet irányomban tanúsítottak. Itt van édes leányom

szerítve, holott még röviddel ezelőtt kijelentette, hogy a többi hatalommal kivan lépést tartani.

A kínai eseménynek ez az új fázisa óriási jelentőségű, mert a világot érdeklő legfontosabb kérdésekről van szó.

A legújabb táviratok a következőket jelentik:

A követek és az idegenek sorsa.

Pétervár, jul. 24.

Az idevaló kínai követség arra a táviratra, a melyet a hó 19-én Juansikai alkirályhoz és Seng Taotajhoz intézett, ma reggel a csungli-jámentől a következő távirati választ kapta:

Jul. 18-án a csungli-jámen parancsára egy hivatalnok meglátogatta az idegen követeket és mindnyájukat epen és egészségesen találta. Junglu elrendelte, hogy valamennyi követséget lássák el élelmiszerekkel és mindenel, a mire szükségük van s azt indítványozta, hogy az idegeneket addig is, míg Pekingben teljesen helyre nem áll a nyugalom, kínai csapatok oltalma alatt Tiencsinbe vigyék, a hol semmi veszély nem fenyegetné őket.

Berlin, jul. 25.

A Wolf ügynökség jelenti Sanghaiból:

E hó 17-én Pekingből egy futár érkezett Peitangba azzal a hírrel, hogy a követek 16. meg éltek, és Csing herczeg és Junglu oltalma alatt állnak. Li-Hung-Csang; a ki most itt van szintén azt állítja, hogy a pekingi követek még élnek.

Róma, jul. 25.

A londoni olasz követ az éj folyamán táviratot intézett a kormányhoz, hogy a londoni kínai követ őt is biztosította a kínai követek életbenlétéről. Itt ezt úgy kommentálják, hogy a kínai követeket vissza akarják tartani, míg a nagyhatalmakkal elfogadható egyezség létesül, meg vannak azonban győződve, hogy a kínai kormány az európai kabinetek erélyes sürgetésének engedni fog.

Li-Hung-Csang szerepe.

London, jul. 25.

A Timesnak jeleni Sanghai-i levelezője 23-iki kelettel, hogy Li-Hung-Csanggal beszélgetett, a ki kijelentette előtte, hogy ha a

mandzsupár! csakugyan meggyilkolta a követeket, semmi szín alatt nem vállalna el a tárgyalások vezetését. Li-Hung-Csang szerint a csungli-jámennek most az a szándéka, hogy megkéri a császárt, hogy mindenekelőtt élelmi szereket küldjön a követeknek, aztán pedig gondoskodjék róla, hogy a követeket egy tabornok kíséretében Tiencsinbe küldjék. — Pekingben megszűnt a harc és az idegen csapatok a Zuho-hidtól délre, Tungfuszang csapatai pedig a h. dtől északra állanak.

A tervbe vett tárgyalások alapjára nézve azt mondta Li-Hung-Csang, hogy Kína mai pénzügyi helyzetében nem fizethet kártérítést, terület átengedést pedig a nép nem engedne meg. Szerinte a hatalmaknak bele kelene egyezniük abba, hogy megígérik a közigazgatás reformálását és elmozdítják a mostani valóságért felelős hivatalnokokat. Tgyanennek a lapnak a jelentése szerint Li-Hung-Csang egy bizalmas embere kijelentette, hogy Li-Hung-Csang addig nem megy Pekingbe, a míg meg nem győződik róla, hogy a császárné most már belátja az eddig követett politika halgaságát és fölismerte a mai helyzet következményeit.

Az Egyesült Államok követelése.

Washington, jul. 25.

Az az üzenet, a melyet a kínai császár Mac Kinley elnöknek küldött, nagyjából ugyan azt tartalmazza, mint a német császárhoz intézett üzenet. Mac Kinley tegnap ezt válaszolta a kínai császár üzenetére:

Örömmel értesülök róla, hogy felséged elismeri, hogy az amerikai kormány és az amerikai nemzet nem akar egyebet kívánót, mint a mi jogos és méltányos. A csapatokat partra szállítottuk, hogy a követéseket megvédjük és a szerződéses jogok alapján megvédjük a Kinában tartózkodó amerikaiak életét és vagyonát. Felsőged leveleiből kitűnik, hogy azok a rossz indulatu emberek, a kik a német követet meggyilkolták, és a többi pekingi követet ostromolták, fölláztak a császári hatóságok ellen. Ha így áll a dolog, kérem felséged kormányát,

1. jelentsé ki nyilvánosan, hogy az idegen követek élnek-e még és milyen helyzetben vannak,
2. a diplomataknak azonnal engedje

meg, hogy szabadon érintkezzenek kormányaikkal és háriánsanak el minden veszélyt, a mely életüket és szabadságukat fenyeget, és

3. utasítsák a kínai császári hatóságokat, hogy a fölmentő sereggel összeköttetésbe lépjenek és közremunkálkodjanak velük az idegenek védelmére és a rend helyreállítására.

Ha ezt a három pontot teljesítik, azt hiszem, semmi sem fogja akadályozni a legutóbbi zavargásokból folyó összes kérdések barátságos elintézését. Amerika barátságos, jó szolgálatát a többi hatalmasság beleegyezésével szívesen fogja rendelkezésére bocsátani felségednek.

Ausztria és Magyarország.

Pola, jul. 25.

A Kaiserin Elisabeth és az Aspern hadihajók elindultak Kinaba.

A szerb király házasodik.

— Saját tudósítónktól —

Belgrád, jul. 26.

Ugy látszik Sándor szerb királynak Draga Masin asszonnyal kötendő házasságát nem igen lehet egyszerűen érdekes szerelmi regényként feltalálni, ellenkezőleg, ha nem felületeskedünk, inkább államcsínynek minősíthetjük Sándor király e legújabb tervét, mely valószíűleg oda vezet, hogy az üldözött radikális párt kerül megint az uralomra.

Minket magyarokat közelebről érdekel Szerbia minden ilyen mozgalma, mert az ilyen bár kicsiny, de szomszédos ország, hol gyakran fordulnak elő oly események, melyek az egész országot megrázkódtatják, zavaraiakkal szomszédainknak is ártnak.

A mi a szerb fővárosnak, Belgrádnak helyzetét illeti a király különös házaságának híre oly meglepetést, sőt lehet mondani izgalmat keltett, a melyre a szerb király nagykorusági nyilatkozata óta itt sehol nem emlékeznek.

Pénteken délután és szombaton a miniszterek egymásnak adták a konk kilencsét, de senki se tudta, hogy e miniszteri bucsujárás mit jelentsen. Sándor király már pénteken délután közölte a miniszterekkel házassági

kétezer frank, ennyit hozott be a tegnapi fapapucos hangverseny. Mikulás az idén hamarabb ellátogatott hozzám. Ezerő száz frankért találsz helyetted a völgyényed számára, a mi megmarad abból vehetsz kelengyét. A faczipó hegedűért meg az a tegnapi különöz angol, a ki azóta folyton a sarkamban volt, haterer frankot kínált, én kedvesednek Bernhard Henrinek nevében elfogadtam a pénzt, csakhogy megszabaduljak mar tőle.

Elnémulva a nagy boldogságtól, Niczika kezét akart csókolni annak a nagylekű, nemesszívű vendégnek, ki ily fejedelmi módon jutalmazta meg a szives vendéglátást, de Paganini nem engedte, hanem a leánykát magához ölelve apai csókkal érintette annak homlokát.

A vén halász megzavarodva, lelki küzdelemmel nézett egyikről a másikra. Zugott a fej. Nagyon hirtelen jött neki ez a dolog, nem is lehet ez igaz! Nem tudt sehogysem behatolni az ő kemény koponyájába.

Hát ki is adna józa s el haterer frankot egy olyan faczipóért? Ez kívül állott az ő felfogásán.

Ha mégis megtörtént akkor olyasmit csak egy angol tehetett.

No de mindogy. Bernhard Henri most már elfogadható völgyény volt, mert hat ezer frank készpénz és ötszáz frank a kiházásításra — nem utolsó dolog!

Ezzel már egy normann halász csakugyan kezdhet valamit!

Aztán meg ha ez a daczos Niczika semmi áron sem akar máshoz menni férjhez, hát mit csináljak?

— Üssön bele a . . . akarom mondani:

Isten neki! böffentette ki, de hamarosan hozátette, nehogy férfiúi méltóságán nagyon is nagy csorba essék, de csak azért, mert maga kéri: Nicolour — megam is elhiszem, hogy annak a hosszulabu angolnak igaza van, magának nincs párja a világon.

Mikor Paganini Nicolour — elarult inkognitója után Dieppet odahagyta azzal a jóleső tudattal távozott, hogy nem hiában játszotta el a Mikulás szerepét, mert boldoggá tett általa egy pár embert.

A halás ifjú párnak szemeiből omlottak a könnyek, sőt megvillant még az öreg halász szeme is.

Montard apónak nem is volt oka megbánni, hogy áldását adta arra a szerelmi házasságra, mert jobb fiut, mint Bernhard Henri volt, kívánni sem lehetett volna neki, kinek kezeiben a kapott pénz is valóban jó helyre volt téve.

Niczikából olyan kedves kis gömbölyű asszony lett és nagyapja még megérte, hogy dedunokait térdein lovagoltassa, a dolgok állásával annyival inkább meglehetett elégedve, mert előbbi kedvencze, Didier René, reményeinek meghiúsulása után, igazi hitványaságában mutatta magát, aprólékos bosszantással igyekezett bosszút állani, de ezekkel minden tisztességes ember előtt csak saját magának ártott. Mikor Paganini odahagyta Dieppet, ott is, mint mindenütt, ahol csak megjelent, a legkalandosabb hírek terjedtek el róla. Különösebben az a hír tartotta magát sokáig, hogy Londonban egy excentrikus angol hölgy meghallotta az ő varázsló hegedűjátékát, követte őt Calaisba is, Paganini meg

Dieppebe szökött előle és ott elrejtőzött. Tudvalevő dolog különben, hogy a nők mindenütt hódolattal vették körül a hegedűkirályt.

Hízen senki sem értett egy hozzá, mint ő, az embereket úgy személyes, mint művészi büvkörébe varázsolni és ezáltal a valaha elért legnagyobb hatást előidézni.

A hol megjelent, mindenütt példátlan lelkesedést idézett elő, ünnepelebb, bálványozottabb virtuozza nem volt a tizenkilenczedik századnak, mint ez a hegedűművész annak idejében, sőt minden időben, ez a sajátos, lángeszű férfi, ki mint ember: különöz, mint művész, zenei tünemény, csodaszamba menő, kinek elragadó, lelkesítő játéka mindenki előtt megfoghatatlannak látszott.

Mint fénylő meteor, úgy haladt ragyogó pályáján, kialuva már 1840. május havában, mikor idült baja: gégefőrsorvadás megölte. Azt mondják, hogy minden egyes hangversenye egy-egy koporsószéget képezett.

Kezében hegedűjével halt meg Nizzában, hol hasztalanul keresett gyógyulást.

Kedvencz hegedűjét, azt a nyolczezer forintos Stradiwarit, a melynek aranyosen-gését egykor, mint mindnki, úgy az öreg Montard Péter is elragadónak találta, a nélkül, hogy csak sejtette volna mesés értékét, Paganini szülővárosának, Genuának hagyományozta; a Mikulás egyetlen híre: faczipójt pedig (ismert dolog, hogy ez a művész mily hihetetlen, mesteri módon tudott egyetlen huron játszani) később egy angol uri ember hagyatékában találtak meg.

szándékát s nagyon is erélyesen hangoztatta, hogy őt e szándékától semmi sem fogja eltéríteni. Atyjával is csak később akarja elhatározását tudatni.

A miniszterek, különösen Petrovics Vukasin pénzügyminiszter arra kerte a királyt, hogy ha már tervéről le nem mond, legalább Gyogyevits Viadán miniszterelnök hazatéréig halassa el az eljegyzés proklamálását. A király azonban mitsem akart tudni az elhatározásáról. Ekkor Petrovics Vukasin miniszter Inocentius belgrádi metropolitát küldte a királyhoz, hogy tervéről lebeszélje. A metropolita összetett kézzel kerte Sándort, hogy térjen el szándékától.

A király azonban a leghatározottabban azt felelte, hogy eljegyzését a hivatalos lapnak még az nap kell közölnie és a házasságot nem lehet sokára elhalasztani. A szerb fővárosban az a hír is el van terjedve, hogy a király Inocentius metropolitát ezekkel a szavakkal bocsátotta volna el:

— Azt akarom, hogy gyermekeim a királyi palotában szülessék, — ne pedig azon kívül.

Inocentius eredménytelen intervenciója után Petrovics Vukasin azonnal átadta a királynak a kormány lemondását.

Szombaton este, a hivatalos »Szrbzske Novine« megjelenése után rögtön két udvari zandár vonult Masinné Iskása elé diszorségnek, mely azóta állandóan ott is álldogál.

A belgrádi közönség, mely nagyon is jól ismeri Milán király rendkívüli energiáját, a házasságot még nem tekinti megmásíthatatlannak. Vasárnap estére vártak a szerb exkirály megérkezését, ki azonban Bécsben maradt.

Milán késlekedése a legkülönbözőbb találgatásokra ad okot s nem tartják még most sem lehetetlennek, hogy Milánnak sikerülni fog a házasságot megakadályozni, mert Milán ezideig meg mindig rá tudta oktrojálni a maga meggyőződését fiara.

Milán erős egyéniségének hatására, úgy látszik, a fiatal király is számított s már előre is lehetetlenné akarta tenni azt, hogy bármiféle befolyásnak, pillanatnyi gyengeségnek, engedhessen.

Különösen energikusan hangzik proklamációjának utolsó passzusa, mely — ha államferfi szövegezte volna — bizonyosan elmarad. Valósággal szenzációt keltenek a proklamáció szavai:

»Tudtokra adom, hogy eljegyeztem őt s fogadom, hogy miután Isten segítségével a saját életemnek boldogságát biztosítottam, minden akaratommal s lelkesedésemmel szakadatlanul kedves hazám megerősítésén és boldogításán fogok munkálkodni.«

Ugy látszik, hogy Sándor király el akarta maga mögött a hajókat égetni ezzel a nyilatkozattal.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 26.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg július havi rendes közgyűlését.

A közgyűlési terem képe meglátszott a nyári hangulat. A városatyák nem siettek elfoglalni székeiket, csak a függetlenségi párt lelkiismeretes bizottsági tagjai jelentek meg 9 órára nagy számban.

A gyűlés egyik lefontosabb tárgya a piacszabályozás tárgyalása volt, a másik 6 felsége 70-ik születés napjának megünneplése, a harmadik a megüresedett polgári biztosi állásnak választás útján való betöltése. A tárgysorozat többi részét minden nagyobb vita nélkül tárgyalták le.

Tudósításunk különben a következő;

Gróf Dégenfeld József főispán 1/2, 10 óra-kor nyitotta meg a gyűlést. Néhány szóban jelezte, hogy a gyűlésnek több fontos tárgya van. Beadott ezenkívül egy önálló indítvány Kenézy Gyula dr. és társai által.

Az indítvány az czélozza, hogy 6 felségének 70-ik születés napja alkalmából Debreczen nagyobb szabású ünnepséggel fejezze ki alattvalói hódolatát.

A debreczeni királyünnep.

Az el 6 tárgy tehát dr. Kenézy indítványának tárgyalása volt. V e c s e y Imre tb. főjegyző olvasta fel a beadványt, melyet a bizottság tagjai állva hallgattak meg.

Az indítványt a közgyűlés valóztanul elfogadta. Egyhangulag kimondatott, hogy Debreczen városa 6 felsége 70-ik születés napját álló fényvel megünnepli.

Részt vesz a különböző vallásfelekezetek által tartandó hálsadó istentiszteleten.

Feiratban fejezi ki hódolatát és alattvalói hűségét.

A város társ dalmának bevonásával nagy közebedet rendez.

Ennek előkészítésével a főispán elnökölte a következő bizottsági tagok bizattak meg: Simoffy Imre polgármester, Diesöffy József ref. lelkesz, Wolaffka Nándor, Reichmann Ármán, Boczkó Samuel, Kerekes Geza, Zádor Lajos, dr. Benedek Janos, dr. Kenézy Gyula, Mark Endre.

Ez a bizottság már ma délután fél négy órakor ülést tart a módozatok megbeszélésére végett.

Jelentések, átiratok.

A polgármester jelentését a város május 6. junius havi állapotáról tudomásul vették, valamint azt is, hogy a belügyminiszter a városi bor és szeszfogyasztási adó pótlék tárgyában alkotott szabályrendeletet megerősítette.

Tudomásul vették a főispán azon leiratát is, mely a gyámpénztár mérlegének jóváhagyását tudatja.

Komárom városának átiratát tudomásul vették, ugyszintén a »Matyas szbor« bizottság 200 koronát kérő levelét is.

Hol lesz az új babaképezde?

Az ujjonnan építendő állami babaképezde helye felől tanácskozott ezután a gyűlés. Arra a felfogásra helyezkedett minden bizottsági tag, hogy az ujjonnan építendő leleczház szomszédságában lesz leghelyesebb felépíteni, így határozatba ment, hogy építés esetén a Szent Anna utca végén az Arpádtér, róm kat temető és a régi se tésvasár közötti terület jelöltetik ki, mint a mely közegészségügyi szempontból is a legalkalmasabb.

Ezutan a közgyűlés a tanács azon javaslatát fogadta el, hogy az ujjonnan épült hazak adómentesek legyenek.

A főiskolában rendszereített s a város közönsége által fenntartott büntetőjogi tanárszék javadalmanak emelésére 300 koronát szavazott meg a közgyűlés.

A polgári biztosi állás betöltése

Ezutan a polgári biztosi állás betöltése következet. A kijelölő bizottság tagjaiul a főispán ez alkalomra ajánlotta Dr. Király Ferenczet, Géressy Kármant, Diesöffy Józsefet. A közgyűlés megválasztotta mind a hármat. — A főispán a maga részéről Márk Endrét, Pálffy Gabort és Berger Jenőt jelölte ki. A szavazat szedő bizottság elnöke lett L e n g y e l Imre. tagjai Taffler Ignác és Otrókosi Vegh Janos. A kijelölő bizottság a következőket ajánlotta megválasztásra.

Debreczeni Józsefet, Onody Mihályt, Vadas Mózeset, Nagy Sándort, Fabian Lajost, Hegyi Karolyt.

Husznál, több bizottsági tag titkos szavazást kért, s ezt az elnök elrendelte. Titkos szavazás útján Onody Mihály választott polgári biztossá. 66 szavazattal, tehát abszolot többséggel. Vadas Mózes kapott 12 szavazatot. Debreczeni Lajos 19-et. Onody Mihály a hivatalos esküt rögtön le is tette.

A városi tanács javasolja, hogy a Simonffy utcai bérház nyugoti részében huscsarnok létesíttessék. Az összes költségek 40,076 koronát tesznek ki.

Dr. Fejér Ferencz aggodalmát fejezi ki, hogy a hus csarnokok felállításával nem fog-e a két palota laktér jövedelme csökkenni? De

különben is különös dolog az, hogy egy év leforgása után negyven ezer koronát kell át-alakításra felhasználni. Így helyesen nem lehet gazdalkodni!

Aczél Géza felvilágosító szavai után a gyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A határozat jóváhagyás végett: a belügyminiszterhez fog felterjesztetni.

A vásárok és piacok tartását tárgyaló szabályrendelet tárgyalása került ezután sorra.

V e c s e y Imre tb. főjegyző ismertette a szabályrendelet alkotásának okait és előzményeit. Ajánlotta elfogadásra.

A részletes tárgyalás előtt Torday Gábor szólalt fel. Mivel ugymond, az iparosok körében elégedetlenség van a piac rendezés miatt, indítványozza, hogy az általános tárgyalás előtt adassék ki a szabályrendelet az ipartestületnek véleményezés végett.

Dr. Fejér Ferencz támogatja Torday indítványát.

Dr. Bakonyi Samu Torday Gábor indítványát mellőzni kéri, kívánja a szabályrendelet tárgyalását.

Vecsey Imre hasonló értelemben szólal fel.

Szentessy János szintén a halasztás mellett beszél.

Ez el szemben azonban Aczél Géza kimutatja, hogy milyen hosszú idő óta huzódó, a közönség által is sürgetett piacrendezést elhalasztani nem lehet.

Gróf Dégenfeld József ezután feltette a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés a tanács javaslatát, — vagy pedig Torday Gábor halasztási indítványát fogadja el?

A gyűlés a piacrendezési szabályrendelet általános tárgyalás alapjául elfogadta, így Torday Gábor halasztási indítványa el-esett!

A gyűlés ezután a részletes tárgyalásra tért át.

Lapunk zártakor az ülés még folyik.

H I R E K.

Postaközlekedés Debreczenben.

Ha az ember Debreczenben postára föltesz egy ajánlott levelet es czimezi azt valakibez p. o. a Káspi tó környékére valamelyik tűzmadó azziai vademberhez, avagy Szudánba valamelyik etisimádó afrikai vademberhez — és lelkiismeretesen ragasztja az illető a postára tett levélre a stempliket: a levél ugy szárazföldi, s mint tengeri járműveken addig szállítatik a czimzett irányba, a mig csak rendeltetési helyére nem érkezik. Mert nincs ma már a nagy világos hely, a hol emberek laktak, hogy azt békés időben, normális viszonyok között levélben fölkeresni ne lehetne.

Az emberi kulturális élet spherájába tartozó legfélreesőbb területek is, mindenütt a közlekedési eszközök primitív előfeltételeinek s az ehhez szükséges közegeknek és intézményeknek birtokában vannak legalább is annyira, mint a mennyi elengedhetlenül szükséges ahhoz, hogy az ember és az oktalan állat között e tekintetben is legyen — a mi előnyünkre — valami különbség.

Igy hiszi ezt a legtöbb ember, egy időben én magam is így hittem, a mig ki nem ábrándított a következő botrányos eset:

Egy ajánlott levelet teszek a postára, czimezve azt Helyben Debreczen sz. kir. város cserép és téglagyár telepére — egy ügy — felelemhez. Három nap mulva a postaszolga feibontatlanul — persze a bélyegek érvénytelenítésével kiczifrázva — vissza hozza a levelet avval az izenettel: hogy Debreczen sz. kir. város külterületére posta nem közlekedik.

En a szegény postaszolgának hivatalos kötelessége komolysága felől rögtön egy bőjt predikációt tartok; ő ezt birkatürellemmel végig hallgatja s aztán ezt feleli rá: »Az urnak tökéletes igaza van! Csakugyan szomorú állapot ez az állapot, de én arról egyáltalában nem tehetek, hogy Debreczen sz. kir. város, a magyar cultura egyik első rangunak hirdetett göczpontja külterületére nem közlekedik a posta.«

Ez az eset megisméltődött azóta háromszor és ma már tisztában vagyok véle, hogy Debreczen külterülete, postaközlékedés tekintetében jobban el van hanyagolva, mint akár Szudán, akár Uj-Guinea,

Nem akarunk még ez alkalommal »ujjal« reámutatni, hogy kik ennek a megszegyentő állapotnak az okozói. Nem akarjuk hogy akár kimeletlenséggel, akár egyesek pellenére állításával vádolhassanak bennünket... csak azt kívánjuk ezuttal megemlíteni, hogy ez a türethetetlen állapot nem oly nagyon régóta nehezül Debreczen városára... Nem olyan régen volt, a mikor az ajánlott leveleket és a postaküldeményeket a város külterületére is ellebegett juttatni, és kíségette e tekintetben a m. kir. postahivatalt a városi mezőrendőrség. Így aztán nem kellett attól tartani azoknak, a kik a város külterületén laknak: hogy két-ségbejött módon elvannak zárva az egész világtól, hacsak galambpostát nem tartanak maguknak.

Van-e egyetlen egy öntudatos teremtése Istennek, a ki be nem látná, hogy mily fontos és evidens magán és közérdekek veszélyeztetésével jár nap-nap után ez a postaközlékedés hiánya? Hiszen csak nem tételezhetjük fel sem a postahivatalok legfőbb hatóságáról: a magas miniszteriumról, sem Debreczen város bölcs vezérfeleiről, hogy ebben az arczpíró ázsiai állapotban valami nagy gyönyörűségeket találják?

Orvoslást kérünk mindenáron!

«Manassé».

* Egy huszártiszt alapítványa. A VII. Vilmos huszárezred egy kiváló tisztje, a legelőkelőbb társaságokban is nagyon népszerű Bréda Viktor gróf kapitány, a ki a porosz trónörökös nagykorúsági ünnepén az ezred követjeként volt Berlinben, a Vilmos huszároknak a talunk is jelzett közelebbi ünnepségei alkalmából négyezer koronás alapítványt tett. Az összeget oly rendeltetéssel deponálta, hogy a kamatok a voltai győzelem minden évfordulóján egy Vilmos huszár őrmester, négy altiszt és négy közvezet között egyforma részben osztassanak föl. A nagyfelkü, gavallér cselekedet a huszárok körében nagy örömet keltett.

* Pisztoly bárjaj. Tegnap reggel 5 órakor két honvéd önkéntes, névszerint Sztokanovics Markó és Almásy Béla pisztoly-párjaját vívták, közel Sámson határához. A párjajra összeszokozás adott okot, mely fetlegességgel kezdődött. A felek 30 lépés távolságból vont csövű pisztolylyal lőttek egymásra s mindjárt az első lövés után Almásy y találva összeesett. A golyó felső czombját furta át s mindjárt beszalították kocsin a honvéd kórházba.

* Brutális házmester. Özv. Varga Istvánné mint szakácsné van alkalmazva a sestakerti 6. számú villában. A többi cselédek azt beszéltek a villatulajdonos városi házmesternek, hogy Vargáné árulkodik utána a házi urnál. A házmester erre szörnyű dühbe jött, felkereste Vargánét s azt rövid szövélet után egy fültövön ütötte, hogy a szerencsétlen asszony azonnal megsüketült. Felment panasza a rendőrség bünyügyi osztályához s mikor panasztát előadta, még akkor is ver szivárgott a füléből. A brutális házmestert súlyos testi sértésért fogják vád alá helyezni.

* Az árverési hiénák alkonya. Értesülésünk szerint az igazságügyi miniszteriumban az új perrendtartásra vonatkozó javaslat az őszel már a parlamentben is tárgyalás alá kerül. A javaslattal egyidejűleg a miniszter a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó tervezetet is a képviselőház elé terjeszti. Ennek a tervezetnek az lenne a célja, hogy az új törvény életbeléptetése után butorokat végrehajtás útján lefoglalni többé ne lehessen. Az új intézmény nemcsak az igényperек letárgyalásának zaklató munkája alól mentené fel a bíróságokat, hanem lehetetlenné tenné azt is, hogy a hitelező a butorok elárverése által az adós családi életét tönkretegyje.

* A debreczeniek párisi útja. Tóth András szobrász és Kiss Ferenec fényképész a kereskedelemügyi miniszteről 400-400 korona ösztöndíjat kaptak, hogy az iparosok és iparosegének csoportos párisi kirándulásában részvehessenek. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara is két debreczeni iparost látott el 300-300 korona ösztöndíjjal ugyan ezen czélból. Az indulás augusztus 5-én reggel 6 órakor történik a budapesti keleti pályaudvarról s a kirándulás az ut által igénybeveendő időt beleszámítva tizennégy napig fog tartani.

* Értesítés. Értesítik a debreczen városi közönsége, hogy a Debreczen sz. kir. város belterületén levő ebadó alá tartozó ebeknek 1900 évi ebadó nyilvántartási jegy ékn elkészítetven, a nyilvántartási jegyzek a városi adóügyosztalynál 1900 évi augusztus hó 1-től 8-ig nyolcz napi közzemlére kiértevéen, o t bárki által megtekinthet. Debreczen 1900 július hó 21-én. A városi tanács.

* Sikkasztó postafőigazgató. A madridi posta- és táviróhivatalnál újabban nagy visszalelésnek és hűtlen kezelésnek jöttek a nyomára. Minden jel arra mutat, hogy a hiányzó tetemes összeg pénzt Primo de Rivera, a madridi főposta igazgatója sikkasztotta el miért is tegnap letartóztatták. Primo de Rivera testvere annak az ismert spanyol katonatisztnak, aki a Fülöp-szigeten az utolsó spanyol kormányzó volt és a kiküldött spanyol csapatok parancsnokló tábornoka. A postafőigazgató letartóztatása nagy feltűnést kelt.

* Román zsidók Budapesten. A Romániából kivándorló zsidók közül tegnap este a »Zsófia« hajón ismét kétszázan érkeztek a fővárosba, s nyomban megérkezésük után átszállottak a »Vesta«-ra, a melyen folytatták útjokat. A zsidó kivándorlóknak ez a csapata egyforma ruhában utazott. Valamennyinek vitorlavászon ruhaja, s fehér, ernyős sapkaja volt. A budapesti hitsorsosok ezuttal is elhalmozták ajándékokkal a kivándorlókat, főleg különféle élelmiszerekkel. Ga aczából tegnap indult el megint egy kersport, a mely kerek 1000 emberből áll. A kivándorló Orsovaig a helyi hajón utaznak, azután átszállanak az Albrecht személyszállító hajóra, amely holnap érkezik a fővárosba. Általános panasza a kivándorló zsidóknak az, hogy nem szabad nekik a partra szállaniok.

* Magyar iparosok Párisban. Hegedűs Sándor kereskedelmi min. mint annak idején jeleztük, kétszáz iparost küld Párisba a vilákiállítás megtekintésére, s szakszerű tanulmányozására. Az iparosok kiket az ország minden részéből válogattak össze aug. 5-én indulnak külön vonaton Budapestről Párisba. Vezetőjük a kereskedelem miniszter megbízásából Vég Albert orsz. iparoktatási főigazgató lesz, a kinek a vezérlete alatt behatóan fogják tanulmányozni az egyes szakosztályokat. A párisi magyar kormánybiztoság, valamint a francia iparkamara ünnepélyesen fogadja a magyar iparosokat.

* A viharágyu áldozatai. Zagrábból táviratozzak: Kutjevóban a viharágyuzás közben tegnap nagy szerencsétlenség történt. A viharágyuknál alkalmazott emberek dohányoztak és egy véletlenül kiesett szikra felrobbantotta a puskaport. Ezy ember meghalt 1 megsebesült.

* Értesítés. Ez uton is tudatom a debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületek tagjaival, hogy az egyleti helyiség Simonffy-utcai bérházban 3-ik lépcsőfeljárattal II. emelet megnyílt és az egyleti tagok által látogatható. Fridvalszky R. alelnök.

* A ki olcsón akar venni bőrből pénz, sziva és dohány tarczát, sakk, dominó, sétatot valódi ezüst és ébenfából, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zarral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket,

tajték pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Schwartz Daniel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

Életmentés gondolatolvasással.

— Saját tudósítónktól —

Budapest jul. 26.

Laki Bakits János, a fővárosszerte ismert gondolatolvasó as éjjel egy nagyobb társasággal a Ferenec József téri Európa kávéházban időzött. Éjjel felé a kávéházba két új vendég érkezett: egy elegáns fiatal ember és egy gyönyörű barna leány, aki hosszú felöltőt viselt. A társaság egyik tagja, V. I. megyei tisztviselő ösmerősként üdvözölte a leány kísérlőjét.

— Ki az? — kérdezték tőle.

— H. J. miniszteri hivatalnok, volt szini növendék.

Laki Bakits János, aki figyelmesen vizsgálta az új vendégeket, egyszerre fölugrott és távozni akart.

— Hová? — kérdezték tőle.

— A főkapitányságra, meg akarom menteni az életüket.

— Megbolondultál?

— Hatarozotlan mondom nektek, kiolvastam a szemükből, hogy ez a fiatal pár a Dunába akar ugrani.

Nevettek a dolgon, de Bakits mégis bement a közeli főkapitányságra, a hol Gruber fogalmazó volt az inspekziós tisztviselő. Arra kérte a fogalmazót, adjon melléje egy detektívet, mert két emberélet megmentéséről van szó. A rendőrtiszt készségesen teljesítette kívánságát amikor a detektívet visszatért a kávéházba, a fiatal pár levelet irt. A leány eközben könyezett is.

Egy óra tájban fizettek és eltávoztak. Bakits és V. K. kocsba ült és az Akadémia-utczán lépésben hajtattott, a detektív pedig mezitáb ovason követte a titokzatos párt. A fiatalember a Duná partjára vezette a leányt, aki ellenkezés nélkül, szomoruan haladt mellette. Az új ország ház fele mentek, ott megálltak. Nem vettek észre a detektívet, aki a födre lapult.

A fiatal ember levette a nő válláról a vékony köpenyt, kötelet hasított belőle és szoroson összekötözte magát a leánynyal. — Néhány lépésnyire voltak csak a víz színétől s már éppen rohanni akartak a halálba, a mikor előugrott a detektív s megragadta őket. Odaerkezett a gondolatolvasó is a kocsijával, aztán valamennyien a főkapitányságra hajtattak.

A boldogtalan szép leány utközben keservesen zokogott. Gruber fogalmazó első sorban gratulált Bakits urnak a sikerhez, aztán khalgatta a halalraszántakat.

Kiderült, a fiatal ember csakugyan H. J. miniszteri hivatalnok. A leány, aki jegyese, K. I. szinesnövendék, egy vidéki polgár család gyermeke.

Öt het óta ismerik egymást. Csakhamar égő szerelem tamadt köztük. A fiatalember menyasszonyává tette a leányt, de az esküvőre nem is gondolhattak, mert számos akadály merült föl ellene. Ez keserítette el leányira a két ideális leket, hogy a közös halált öhajto tak. — Bucuzó leveleiket lefoglalta a rend őrség.

— Fogadják meg becsületszavukra, hogy nem követnek el öngyilkos kísérletet, akkor elmenetnek, szolt hozzajuk a rendőrfogalmazó. Megfogadjak?

— Megfogadjuk, felelték.

Erről eltávoztak. Ma korán reggel felesőngette valaki Bakits Jánost, az Albrechtut 8. számú lakásán. A miniszteri hivatalnok volt, kit az ej zék megmentett.

— Ej jöttem, szolt, hogy megfőszőnjem, amit ez eszaka értünk tett. Már mind a ketten megbantuk, hogy öngyilkosságot akartunk elköve ni.

Hálalkodva távozt a fiatalember s megígerte, hogy majd meghívja életmentőjét a lakodalma.

Nagyerdők gyupontja.

Írta: **Gondy Károly**

Mi debreczeniek úgy vagyunk e remek erdőnkkel mint a bányász az aknával; közömbösek vagyunk a kincs iránt, mert benne vagyunk, úgy szó van benne születünk, elég ha másnak gyűjtjük a kincset.

Egy napja az ének a pünkösdi, midőn Debrecen apraja-nagyja felkeresi e szent esendőt, mely hűvös áruyába fogad; azután újra a madaraké az erdő birodalma. Nagy hiba, hogy D. V. nem tudja vonzóvá tenni a közép számára nem gondoskodik népies szóra-oztatásról, sőt az arra való óka elutasítja, nem gondolva hogy minő eszonaljain ha maga a város ilye mire válnakozna.

A főerdész érdeme a gyönyörű parkirozás, akár egy bothmikus erdőben járnánk, oly szép változatosságban találkozunk itt a ritka példányok nemivel. Ne nézzük az utat ha sétálunk; fejjünk felett a fak sűrű lombzata mily elragadó!

A városnak soha sincs pénze arra, miből közvetlen haszna sincsen; mindebe csak félig félve vág. Volt kertész egyletünk, de izlelő tagjai regen nem izlelnek. Van kertészség, de abból sem cseppen, a csorgatott kis töke. Épített villákat, a helyett hogy parcelláinként jó pénzért helyet jelölt volna a kerteseknek. De viszont, a mihez legkevesebbet ért, az építkezésre legtöbbet költ, ha mindjárt 3%-et ráfizet.

Mindamellettt véglegesen megállapított város térkepe sincsen; a kegyesrendek Tanuda utca vonalán már hetek óta gondolkodnak. Szépészeti bizottságról ne is almodjunk, az soha sem volt oly korlátolt és hiányos mint most, midőn erre oly nagy a szükség.

A város tavasszal reperálhatja erdei nyaralóit, kiadja és avval punctum! Ha Roncsik tanácsnok rongalt egészségi állapotát megengedne az itthoni nyaralást, tudom, hogy nem volna oly rondaság itt a főponton, a fürdőház közelében.

A magasan fekvő fürdőház előtt van ugyan, nem épen magasan ugró szökőkút, de a hátuljától az ember szökhetne; itt lefele dolgoznak. A ki nem egyenesen a parknak, de az erdő vad regényes tájának tart, az itt hamar kiábrándul.

A Dobos mentén a fekete tábla inti a közönséget, hogy itt a ló-állomás, de végre csak itt szállunk le-fel, illene az utat végig rendben tartani, mert sokszor sok kocsit gyűl össze.

De itt mit latni! mi a gőzkazánból kerül, nem itt volna a helye?

Homok tengert, rajta téglaszirtek meredeznek a mélységből. Ennek a hánytvetett utnak legfőbb, csak Riesz Henrik örül. Hát az a sok troszkának.

És a fogaton érkező vendég, ha épen nem akar leszállani, hol tezi a séta kocsizást? Hát bizony e célra nem ártana más városok mintájára, egy fősoros utal bekerített vagy 150 méternyi tisztaság kör (cirkusz) hol azokban a szép fogatokban is gyönyörködhetnénk mik most valójában oly sűrűen láthatók.

Ezentul folytatódhatna a séta kert viláival a Pallagnak tartva, ha már a helyi vasút is ide vetette szemét és állandó iskola épül. Ne legyünk már oly kishitűek, oly anynyira kis meretűek, ha anyyi a terünk!

Én nem azért érintem a nagy kocsizási körutat, hogy központjában jelöljem ki a nagy-erdő gyupontját, hanem, közelebb esik, közelebb érint be az erdő külső részét, azon veszélyes pont, miről tulajdonképen szól az ének.

Ezen örökre füstölő kráter csucspontja hátul a Dobos pavillon merőleges vonalába esik; épen a tenisz pálya b-fordulójánál. Valamikor itt a fürdő tulajadott kut vizfelületén kacsák usztak és kellemes látványt nyújtott, midőn a körülötte ültetett nyaralók sűrűn bebukkant a napszár. E kutat később betemetették, lehet féltől, hogy közelében volt a veszélyes tengerszem és azóta tekintélyes magasságra emelkedett a kut mélysége.

A szép nyaralókból csupán négy gyönyörű példány maradt meg egy sorban, míg a többiek helyén akácok és cserjék takarják a

piszok domb szeptől arcát. Tudjuk, hogy a fatyol mindég letagad valamit a szépségből, de az arra járó-kelők nem is sejtik mily undorító dög fészket takar a lomb-fatyol!

De még mielőtt e rejtett pontra érünk nagy portengerben téglaszirteken, akár a Vaskapun, kell haladnunk. Szegény lónak itt az állomása! Hát a szegény pára nem is anynyira szegény, mindinkább a gazdáját szegényíti a mesés arával... derék bu-zár alatt ertsed a lovának huszszoros, százszoros árat. Állatvédő egylet! meddig késel? Budapest mar szépen jövedelmez; husz korona: egy kintás.

No de az állat védelme a mi embersegen kezdődik: ki szívvel-n az még a kőnek is okoz fájdalmat Bizony nagy embertelenség itt az erdő üdülő központján ily miázmazaporitót tünni. Itt a Dobos háta megett doboltatják bőrünket;... jaj annak, ki itt a mérges gázból egyet szippant! Madarat nem is latni e tájon, de annál több fiatal hölgy-közönséget, kik egész energiával reptik a labdát az egnek és annál telibb tüdővel szedik a merget. Itt van azon fertelmes legyek nevelő intézete, melyek csipése uton-utféleu testünkön daganatot okoz, sőt hullá mérgevel él tünket veszélyeztet. Alig van itt gyermek, mely városi síha arczbőrért ne kozkáztatná.

Közelebről vizsgálva a nevezetes ördög-árkot ott találtam: a reggeli, déli és esteli lapoknak egész ha mazát öngyilkossági hírekkel telítve; kosarat, a pircsi sor hulladékaival; csontot, rongyot, akaczfavesszőt és olajos cseprít, mely — mint tudjuk — önmagától is meggyulad. Egy szóval kész tűzijáték raktár Leidenfroszt nélkül.

Én rég érzem e fertelmes tragya domb kigőzölését, hogy az a hajdani kacsák tövéből fakad, míg végre a titok kipattan.

A múlt héten egy délután nagy ribillió támadt, mit megelőzőleg a nagy füst okozott. Tűz! tűz!... hol a tűz?... Csendesesen itt a Dobos közelében. Eg szemétdomb. De hogy egett, aig tudtak olani. Ha éjjel történnik itt az akácbozótban, ma már nem vigadnak a Dobosban, se nem sétálnak a szép parkban.

Jó lesz az egyetlen kincsünkre jobban vigyázni, mert négy kerületi és hat tűzoltó utódjára is csak tíz ember, és ez edes kevés erő az ily hatalmas erdő megvédéséhez.

Kerjűk tehát a Tek. Tanácsot első sorban a város és második sorban a külsők érdekében, e veszedelmes gyupontot, messze egy szabad terre átplantálni; de ne szépen bekerítve, hanem nyitlan a táblára kihirdetni: »Kerüleendő tragya domb.«

Hiszen a mi szemem szedett műtrágyánkat is nem messze viszik; de ha már viszik, kerjűk alázattal, ne esie az orunk előtt, melyet nemesebb illatnak fenartunk,

Pusztító tűzvész Nagyváradon.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, jul. 26.

Varad-Velence lakóit az éjjel óriási tűzi láрма ébresztette fel almból. A harangokat kongatták s ez még félelmesebb tette helyzeteket.

Az emberek éji öltözetben rohantak ki az utcára, hogy megtudják, hol van a szerencsétlenség, eközben szakadt az eső. Az utcákon óriási zürzavar uralkodott, mert senki sem tudta, hol a tűz, az eső nem engedte, hogy a lángok fe csapjanak.

Csak később derült ki, hogy a Moskovitz Mór és fia szeszgyár telepen ütött ki a tűz, a mi valóságos pánikot keltett, mert tudta, hogy ott nagy mennyiségű szesz van felhalmozva, a mi, ha tüzet fog, beláthatatlan szerencsétlenségnek vált volna kufjevé.

A tűz a gyártelep istálló padlásán keletkezett s az ott ácszró és munkába készülő munkások vették észre a füstöt, de nem sokat gondolak vele, mert azt hitték, hogy a szakadó eső elolja. Mindazonáltal telefonon értesítették a tűzoltóságot. Később az eső elállt s óriási szélvész kezdett dühöngeni. A lángok

akkor feltartózatlanul csapdostak s a rettenetes szél csak fokozta a tűz továbbterjedését. Nehány pillanat múlva a tűz a szomszédos istállóra is áterjedt s tűrhellen hőség kezdett uralkodni. A lovak és ökrök borzasztó hangokat hallattak. A lovak elszárgatták kötelékeiket és a félelemtől megvadulva kirohantak. Az ökröknek elvagtak a kötelékeiket, de még erőszakkal sem lehetett kivonszolni az istállókból mert a szokatlan láрма s a tűz vörös lángja anynyira megijesztette őket.

A tűz dühöngött teljes eretéből. Az állatok rohantak az udvaron keresztül-kasul s megnehezítették a mentési munkát. Éppen mikor a denaturált szeszszel megrakott raktár felébe kapott a tűz, érkeztek meg a tűzoltók Rimler Károly dr. főkapitány vezetése alatt és megkezdtek a mentési munkálatot a fekevesztett elemmel szemben.

Moskovitz Mór átlatva a veszélyt, kieresztette e nagy kazánból a gőzt, hogy robbanás ne történjék. Hátra volt még a legnagyobb veszedelem. A tűztől alig tíz lépésnyire volt az adózott szesz helyiség, ennek lemez teteje van ugyan, de azért attól lehetett félni, hogy a vehemens tűz felolvasztja a lemezt.

A tűzoltók tehát ennek a megmentésére fektették a fő-ulyt. Oriási erőfeszítés után sikerült is megmeíteni. Közben a tűz szakadatlanul terjedt. Leégett 12 istálló, két raktár, egy lakóhelyiség, az egyik raktárban levő likőr készlet, teljesen megégett 122 ökör.

Egy szikra a közeli apáca kolostor tetejére szállt s az is tüzet fogott, az apácák úgy megrémültek, hogy korán reggel kiszaladtak az utcára és sezi segéért könyörögtek.

Kora reggel kivonult a katonaság is Hubinger kapitány és Pap-Kovács főhadnagy vezetése alatt, és szintén segítette a tüzet lokalizálni.

Ma délelőtt Rimler kapitány megjelent a tűz színhelyén, hogy megállapítsa a tűz okát. Eddig még nem tudják, hog an keletkezett a tűz, de valószínű, hogy a munkások vigyázatlansága volt az oka. Szerencsére a gépház és a gépek épék maradtak, és így a munkát megszakítás nélkül lehet folytatni.

A kár bőrből 100.000 koronára rug, de az egész összeg biztosítás által megtérül.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai közlemények.

A cs. és kir. 6 ik hadtest intendánsága Kassán kereskedelmi szokas szerint 1370 méter mázsa buzalisztet még pedig olyat, mely a budapesti 4-ik számú buzalisztnak felel meg-szándékozik beszerezni, minek folytán a szállítási szándékozik felhivatnak, hogy ajánlataikat f. hó. 30-ikig adják be.

A m. kir. kassai III-ik honvédkerületi parancsnokság értesíti a vállalkozókat, hogy az 1800 évi őszi fegyvergyakorlatok alatt az alább nevezett állomásokon összpontosuló illetve átvonulócsoportokélelmi szükségleteinek nem közös módon való biztosítása tekintetéből nyilvános arlejtést tart, még pedig:

Kassán: 1900 augusztus hó 1-én Szépfakabati és Zsebes községekkel egyetemben. — Október 3-án Legényén. — Október 6-án S. A. Ujhelyen. — Október 9-én Hidas Némethiben. —

A m. kir. posta és távirat intézet céljaira az 2900-1903 években évenként szükséges mintegy 24.000 db, telítésre alkalmas nyers fenyőfa eszlopot írásbeli ajánlatok alapján kívánván biztosítani, felhivatnak mindazok, kik ezen eszlopok szállításában részt óhajtanak venni, hogy a ealyázati feltételeknek megfelelően kiállított írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi augusztus hó 10-en déli 12 óráig a kereskedelemügyi minisztérium segélsivatali igazgatóságához gyújtsák be.

S z a b a b a l m a k l e i r á s a.

A m. kir. szabadalmi hivatal, a kövkező szabadalmak leírását küldte be:

Huzó szerkezet föld alatt fektetendő kábelek számára. — Szétszedhető hid. — Ellenőrző készülék cséplőgépekhez. — Készülék ugyanazon vágányon elnevező irányba

haladó két vonat összeköztetésének megakadályozására. — Gőzautomobil — Készülék friss hideg vagy meleg levegőnek lakásokba, helyiségekbe, járművekbe stb. való vezetésére. — Ujtások gombjukvarró gépeken. — Székkel egybekötött összerakható festőfalvány. — Kartyajatek jelzőtábla. — Hulladékgyűjtő tartány. Eljárás egész és feltagolt vágó állatok konzerválására. — Motosor velocipéd. — Pisztoilyai egyesített kard. — Biztonsági zár. — Eljárás szífonkupak előállítására. — Széhidrogénmótor járművek számára. — Kengyeloldó biztonsági zár. — Tojásszállító láda. — Ujtások plombákon és plombaforgókon. — Eljárás tápkávé előállítására. — Szállítható kimérő jég-zekrény. — Burgonya hamozó és mosó gép. — Gazdasági egérfozó. — Erőgép. — Készülék a méhkirálynak a kópübe való beétele. — Berendezés elektromosan hajtott motorok szabályozására.

Mindazok a kék a taálmányok iránt érdeklődnek, azok leírását és rajzait kamaránkánál megtekinthetik.

Budapesti gabonatözsde.

jul. 26.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilós	Ár 100 kg.		100 kilogramm ára
		frttól	frtíg	
Tiszavidéki	76	7.15	7.40	07.75—07.95
"	77	7.20	7.45	07.80—08.05
"	78	7.35	7.65	08.05—08.25
Fehérmegyei	79	7.45	7.70	07.80—08.90
"	76	7.05	7.30	08.05—08.25
"	77	7.10	7.35	08.10—08.35
"	78	7.25	7.40	08.30—08.55
Pestvidéki	79	7.30	7.45	07.85—08.05
"	79	6.90	7.10	07.90—08.10
"	76	6.95	7.25	07.95—07.95
"	78	7.10	7.40	7.80—08.00
Bánsági	79	7.20	7.45	0.30—0.30
"	76	7.00	7.20	0.30—0.30
Bácskai	77	7.05	7.25	0.30—0.30
"	78	0.00	0.00	0.00—0.00
"	79	0.00	0.00	0.00—0.00

	Min. hekt.-ben	Arkilógram
Ruzs elsőrendű	uj 70—72	6.50 6.70
" másodrendű	"	5.90 6.10
Árpa takarmánynak	" 60—62	5.60 5.85
" égetni való	" 62—64	5.60 5.85
" serfőzdei	" 64—66	5.35 5.45
Zab	uj 39—41	5.60 5.85
Tengeri bánsági	uj	0.00 0.00
" más nemű	"	0.00 0.00
Repcze bánsági	"	5.00 5.30
Köles	"	5.00 5.30

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. jul. 25. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép pkin 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronkint 251—320 kg. 50—15 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 45 1/2—50 krig. Szerbiai: Nehéz pkin 260 kg. sulyban 48 1/2—49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi jul. hó 23. napján volt készlet 42896 darab, jul. 24. felhajtott 1201 drb. 1900 jul. 24. án elszál. lított 283 drb. jul. 24-re maradt 43814 drb.

Nyilt-tér.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely Budapest (Budán).
Idény április hó 15-től október hó 15 ig.
Kiváló gyógyhatással bír.
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendel orvos dr. POLGAR EMIL.
Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő.
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni fésűgyár

Kandia-utca, 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor és bi-valy szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére.

Készít továbbá minden szeruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Ismét eladónak megfelelő engedmény!

Uzvanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

5670 aű.
1900

Árverési hirdetés.

Budapest székes főváros árvaszéke 27655—1900. ár. sz. végzése alapján a gondnokolt Biernbaum Ernőné Lédig Irma tulajdonolt képező butorok a Hatvan-utca 42. sorszámú háznál a folyó 1900. augusztus hó 9-ik napján d. e. 9 órakor megkezdendő nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Kelt Debreczen, 1900. évi július hó 9-én.

Debreczen sz. kir. város árvaszéke.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Német nyelv elsajátítása vegett Szepességre jövő gyermekeket, teljes ellátásba és gondozásba f. gad Poprádon C h o d á s z János ev. tanító. 99.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főpota mellett. 10.

Ügyes ügynök ma a provizó mellett a landó alkalmazást nyerhet. Czim a kiadó hivatalban. 18.

Czimbalom ócska, jókarban lévő. megvételekre keresztetik, Czim a kiadóhivatalban. 17.

Bor, kiváló minőségű 120 hectoli erermelléki bor, nagyrésztben bakar és rizling, nagyban eladó Drabos utca 59. (24.)

Tanuló, jó házból való vaskereskedésben felvétetik.

Hegedű órákat óhajt venni egy középiskolai tanuló. Czim a kiadóhivatalban.

2 Zala-Drill sorveő-gép, teljesen jó karban, feltűnő olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpacz, főtrafik udvar. 5.

Sertéstenyésztők figyelmébe!

A 13652. szám alatt szabadalmazott **SOMOGYI GÉZA-féle** állatok emésztését elősegítő por mindenféle sertésbetegségek ellen sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tár ya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések egy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti. Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet étellel együtt bevesz, a gyomorból megemésztés után a vékonybelekbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szivó edényei (bolyhai) által felszívotnak s a tápláló szervek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan véredény által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár.

Szakvélemény és kísérletezési eredmények.

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.
Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a serékek táplálásánál jónak találom, — s ugy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és megállítására bárkinek is a legmelegebben ajánlom.
Székesfehérvár, 1900. február 24.
Tisztelettel: **Pauer István,**
Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.
Ezenkívül számos elismerés vannak az ország legelső uradalmaitól, gazdáktól állatorvosoktól stb. kik írják, hogy a por miféle állatnál lett kipróbálva és mire volt sikeres hatása. Számos elismerő levelek minden fűszerüzletben megnézhetők. — 1 doboz 18—45 és 90 kr., vidékre 1 kilón felül franco adom.
Kapható Debreczenben DEUTSCH ALBERT és FIA fűszerüzletében.
Viszonteladónak árkedvezményt nyujtok.

Bächer Rudolf

Debreczen és Hajdumegye képviselője

cs. és kir. szab.

eke-gyára.**KLEIN JAKAB**

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

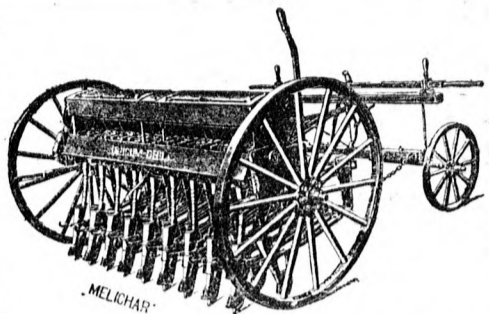
Melichar Ferencz

cs. és kir. szab.

vetőgép-gyára.

Minden fajta 7, 8, 10 számú Sack-rendszerű, különféle két barázdás ekék, egészen aczélból készített egyes **eketestek**, fűkaszálló, Hollingsworth és Globe szénagyűjtő, eredeti amer. planet jr. kukoriczaka, szecska és répavágó minden nagyságban, Backer-rosta, konkolyozó szőlőprés és szőlőzúzó, ezenkívül

itt fel nem sorolt minden gazdasági gépeket és eszközöket tartok állandóan raktáron.

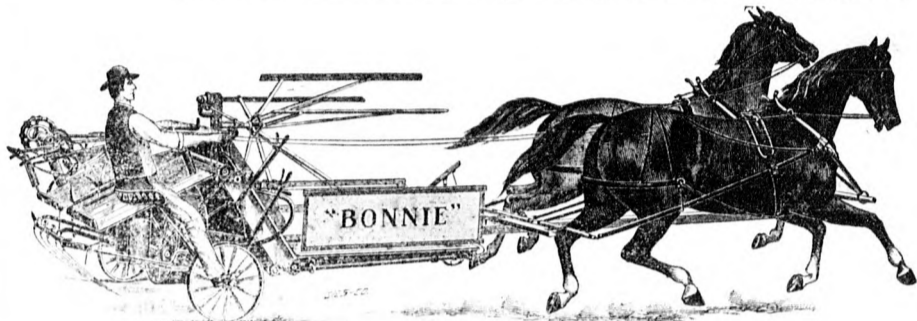
Az
„Unikum-Drill“

a világ legjobb vetőgépe.

Raktáron

12, 14, 16, 18, 20 egész 30 sorosig

4"—4½" sortávolságban.

Kérem a gazdaközönség azon szives pártfogását, amelyben ez ideig is részesített

kiváló tisztelettel

Klein Jakab,

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

Dr. VARGA EMIL

városi ker. tiszti orvos.

Főreáliskolai orvos és középisk. egészségtan tanár.

GYERMEK-ORVOS.

Lakik: Széchenyi-utca 26 sz.

Rendel: d. e. 8—10-ig.
d. n. 2—4 ig.

308.

Az „István“ gőzmalom társulat**GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEGYZÉKE**

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

**ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED-
MÉNY NÉLKÜL.**

Keszpenzfizetés mellett, zsákkal együtt		100 kiló
korona értékben:		
A. Asztali dara nagyszemű		28.40
B. Asztali » aprószemű		27.40
0. Királyliszt		27.40
1. Lángliszt kivonat		26.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt		24.60
3. Zsemlye liszt		23.40
4. Elsőrendű kenyér liszt		22.80
5. Közép kenyér liszt		21.40
6. Kenyér liszt		20.—
7. Barna kenyér liszt		17.80
8. Takarmány liszt		11.60
11. Finom korpá zsákkal		9.60
» zsák nélkül		9.20
12. Durva korpá zsákkal		8.80
» zsák nélkül		8.40
Csirke buza zsák nélkül		7.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70
11. és 12. szám 50

Debreczen, 1900. július 26.

Bikszádi gyógyfürdő melletti házámnál fürdővendégeknek **jó lakást és teljes ellátást, heti 10 forintért adok.** Anyakönyvvezetőség Bikszádon.

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai

portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. sz. a.**Lukács Vilmos**

cégnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főlöszlegesen tartjuk ugyan, hogy a 1^a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhesen arról, hogy 1^a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előirt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártekintetében szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román cementtel is — Magyarország nagyobb városaiban mintaraktárakat létesítettünk, a hol 1^a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

LÉDECZI SCHENK ADOLF
LÉDECZI PORTLAND-CEMENT-GYÁRA
ÉS MÉSZÉGETŐ MŰVEI.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.